

הקליניקות המשפטיות בית הספר למשפטים

שנה"ל תשע"ט
2019-2018

המרכז האקדמי
שערי מדע ומשפט
אקדמיה שלוקחת אותך ברצינות

תוכן עניינים

2	פרטי ההרשמה
3	הקליניקות המשפטיות
4	הקליניקה לפרקטיקה וסיוע משפטי
4	הקליניקה לדיני עבודה ולזכויות עובדים
5	הקליניקה להתחדשות עירונית (תמ"א 38 ופינוי ובינוי)
6	הקליניקה ליישוב סכסוכים וניהולם, ולגישור
6	הקליניקה לאכיפת חיובים: זכויות חייבים וזוכים בהוצל"פ
7	הקליניקה למשפחות שכולות, נכי צה"ל ונפגעי פעולות איבה
7	הקליניקה לאיכות הסביבה
8	הקליניקה לזכויות של אנשים בעלי צרכים מיוחדים
8	הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה
9	הקליניקה לנפגעי תקיפה מינית
10	הקליניקה לייצוג חשודים ונאשמים - הסנגוריה הציבורית
10	הקליניקה לענייני משפחה

פרטי ההרשמה

- הסטודנטים המשתתפים בקליניקות נוטלים חלק בשיעור של שעתיים אקדמיות אחת לשבועיים במהלך שני הסמסטרים. בנוסף, הסטודנטים משקיעים כארבע עד שמונה שעות שבועיות בעבודה מעשית בהתאם לנדרש בכל קליניקה.
- הקליניקות מיועדות לתלמידי שנים ב' וג'.
- פתיחת הקליניקות מותנית במספר מינימלי של נרשמים.
- הציון בקליניקה שקול ל-4 נ"ז. עם זאת, ציון הקליניקה מחליף 2 נ"ז (קורסי בחירה) מתוך מכסת קורסי הבחירה.
- כל תלמידי שנים א' וב' מתבקשים לקרוא שנה"ל הבאה לבחור החל מתאריך י"ג בסיון תשע"ח, 27.5.18 ועד לתאריך י"ח בסיון תשע"ח 1.6.18 עד שתי עדיפויות מבין הקליניקות המוצעות או לציין שאינם מעוניינים להשתתף בקליניקה.
- בחירת הקליניקות תתבצע דרך תחנת המידע במערכת בחירת הקורסים הפתוחה עבורכם בתאריכים לעיל בין השעות 9:00 עד 24:00 בימים א'-ה' ובימי שישי עד 18:00. מאחר שקבלה לקליניקה מותנית בראיון קבלה אצל מנהלי הקליניקות מומלץ לבחור שתי עדיפויות כדי להגדיל את סיכויי הקבלה.
- לאחר בחירת קליניקה ייפתח חלון שבו תתבקשו לבחור מועד לראיון אצל מנהל/ת הקליניקה מבין המועדים הפנויים. בחירת הקליניקות תתבצע דרך תחנת המידע בכתובת www.mishpat.ac.il
- **אנא רשמו לפניכם את מועדי הראיונות שקבעתם.** לאחר השיבוץ ייסגר החלון ולא ניתן יהיה לפתחו שוב.
- יש להביא לכל אחד מהראיונות שקבעתם קורות חיים, גיליון ציונים ותמונה.
- לפרטים: עו"ד מיכל ריכרדסון michalr@mishpat.ac.il

הקליניקות המשפטיות

המרכז האקדמי שערי מדע ומשפט שם דגש רב על שני מישורים מרכזיים בתהליך הלימודים של הסטודנטים. האחד, הקניית רמת ידע גבוהה וכלי חשיבה משפטיים, והשני, חובתנו וזכותנו לתרום לחברה בישראל במשך הלימודים. הקליניקות המשפטיות הינן הזרוע המרכזית להשגת שתי מטרות חשובות אלה. בשנה"ל תשע"ט יפעלו 12 קליניקות משפטיות, מתוכן אחת חדשה: הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה. קיומן של 12 קליניקות משפטיות מציב את המרכז האקדמי שערי מדע ומשפט בשורה הראשונה ביחס למספר קליניקות משפטיות למוסד אקדמי.

הקליניקות המשפטיות מקנות לסטודנטים אפשרות להתנסות לראשונה בפעילות פרקטית משפטית עם לקוחות אמיתיים תוך הרגשת שליחות. יתרה מכך, הניסיון המשפטי תורם רבות לידיע של הסטודנטים ולסיכויי קבלתם להתמחות.

במסגרת הקליניקות המשפטיות הסטודנטים מסייעים לציבור במגוון היבטים כגון: סיוע בתחומי המשפט האזרחי לציבור שמתקשה לממן שכר טרחת עו"ד; השתתפות בפרויקטים של חיזוק מבנים ופינוי ובינוי; סיוע לזוכים וחייבים המתקשים למצות את זכויותיהם במסגרת לשכות ההוצל"פ; סיוע לפונים לבתי המשפט לענייני משפחה ובתי הדין הרבניים; סיוע למשפחות שכולות, נכי צה"ל, נפגעי פעולות איבה, ולאנשים עם צרכים מיוחדים לקבל את הזכויות המשפטיות המגיעות להם; סיוע לעובדים למצות את זכויותיהם; ייצוג נפגעי תקיפה מינית; ייצוג נאשמים בפלילים שאין להם יכולת לממן ייצוג משפטי; בנוסף, פועלים הסטודנטים בתחומים של יישוב סכסוכים ואיכות הסביבה.

ד"ר חגי ויניצקי

מנהל הקליניקות המשפטיות

הקליניקה לפרקטיקה וסיוע משפטי

(אשכול אזרחי-מסחרי/ אשכול נזיקין, עבודה וביטוח)

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי ב' בין השעות 16:00-17:30

לקליניקה זו שני מסלולים נפרדים (כל סטודנט ישתתף בכל שנה אקדמית רק באחד מהמסלולים): האחד, מתן סיוע משפטי לקהילה בתחומים השונים של המשפט האזרחי, והשני, השתלבות בעבודתו של משרד עו"ד או בעבודתו המשפטית של ארגון המלווה ע"י עו"ד.

מסלול ראשון - סיוע משפטי לקהילה: במסגרת מסלול זה מוצבים סטודנטים בתחנות סיוע הפזורות ברחבי הארץ (בתחנות ש.ל. (שירות ייעוץ לאזרח), במתנ"סים ובמועדוניות), שם הם מקבלים פניות מהציבור הרחב בתחומים השונים של המשפט האזרחי. הפנייה אל הקליניקה אינה מותנית בעמידה בקריטריונים אולם מטבע הדברים מירב הפונים הינם מעוטי יכולת עם מודעות מועטה לזכויותיהם, שאלמלא הקליניקה, הייתה נחסמת דרכם לקבלת מידע משפטי באשר לזכויותיהם ולייצוג משפטי הולם. במסגרת הקליניקה מטופלים תיקים בתחומי המשפט האזרחי השונים כגון: דיני עבודה, הוצאה לפועל, צרכנות, תביעות קטנות, זכויות האזרח, חוזים, שטרות ועוד. לאחר קבלת הפניות, נפגשים הסטודנטים עם עו"ד המנחה את הקורס ודנים על אופן הטיפול בכל אחת מהפניות. הטיפול כולל בחינת מצבו המשפטי של הפונה, מתן מידע משפטי, ניהול משא ומתן עם הצד שכנגד ועריכת מסמכים משפטיים, לרבות מכתבים וכתבי בי-דין שונים.

מסלול שני - השתלבות במשרד עו"ד/ ארגון המלווה ע"י עו"ד:

במסלול השני משולבים הסטודנטים במשרדי עו"ד ובארגונים משפטיים. הסטודנטים פועלים במשך 8 שעות שבועיות במשרד/ ארגון (בזמנים שמתואמים בינם לבין עוה"ד), ועוסקים בעבודות משפטיות עפ"י צרכי המשרד/ארגון. כך רוכשים הסטודנטים ניסיון מעשי בעבודה משפטית, בליווי צמוד של עו"ד אשר מנחה אותם בעבודתם. כתוצאה מהיכולת של עוה"ד לבחון את כישורי הסטודנט, חלק לא מבוטל מתלמידי המסלול שהצטיינו בעבודתם התקבלו להתמחות באותו המשרד.

הסטודנטים משני המסלולים לוקחים חלק בהרצאות חובה. באמצעות קליניקה זו על שני מסלולים, מתמודדים הסטודנטים, לראשונה, מול מקרה משפטי אמיתי מהחיים, הדורש ייעוץ משפטי ופרקטי כאחד. כך מטמיעים הסטודנטים את הידע שרכשו בלימודיהם, צוברים ידע נוסף, לומדים כיצד לנהל תיק, כיצד לערוך משא ומתן וכיצד לכתוב מסמך משפטי.

קליניקה לדיני עבודה וזכויות עובדים

(אשכול נזיקין עבודה וביטוח)

מנהל הקליניקה: עו"ד אלישי בן-יצחק

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי א' בין השעות 16:30-18:00

דיני העבודה מבקשים לאזן בין זכויות העובד לזכויות המעביד, איזון זה מושתת על רקע אי שוויון בין העובד למעסיקו. בדרך כלל העובד מהווה חוליה חלשה ביחסים שבין עובד למעסיק, המעסיק כבעל המאה יכול לפגוע בזכויות הבסיסיות של העובד, והעובד יקבל "הכל" בהכנעה. מתוך נקודת הנחה זו צמחה המטריה של דיני עבודה אשר במהותה מבקשת להגן על העובד, בין היתר, באמצעות חקיקת מגן - חקיקה ייחודית אשר מבקשת להגן על העובד הן מפני המעביד והן מפני העובד עצמו שיכול לוותר על זכויותיו ובלבד להמשיך ולעבוד.

הקליניקה תשלב לימוד תיאורטי ופעילות מעשית. בצד התיאורטי תבקש הקליניקה לחשוף את הסטודנטים להיבטים החוקיים ולעולם העבודה בכללותו. השיעורים יועברו על ידי עו"ד אלישי בן-יצחק, וכן ע"י מרצים אורחים מתחום דיני העבודה. השיעורים יעסקו בסוגיות עקרוניות, בחשיפה לחקיקה מרכזית, הסכמים קיבוציים, צווי הרחבה, מעמדו של החוזה בדיני עבודה, פסיקה בתי הדין לעבודה ועוד. בצד המעשי יוצבו סטודנטים בבתי הדין האזוריים לעבודה, ארגוני עובדים, ש"ל, עמותות בתחום דיני עבודה ובמשרדי עו"ד שעוסקים בתחום דיני עבודה. שם יגישו הסטודנטים סיוע ראשוני לפונים, יתנסו בניסוח מסמכים משפטיים ומכתבים. העבודה הפרקטית תיעשה בליווי עורכי דין במשרדים. כמו כן, תעסוק הקליניקה בקידום הצעות חקיקה, והתלמידים ייחשפו לעבודת ועדת הכנסת בתחום. הקליניקה בהיותה קשובה למתרחש בעולם דיני העבודה ומתוך מטרה להוביל לשינויים חברתיים בתחום דיני העבודה, תגיש עתירות בתחום דיני העבודה ו/או תצטרף להליך במעמד של 'דיד בית המשפט'. הקליניקה תהווה כור היתוך ראוי וחשוב בהתפתחות הסטודנט המבקש לעסוק בתחום של דיני עבודה, במהלכה הוא יהיה חשוף למגוון רחב של נושאים ותחומים החל מהלימוד התיאורטי וכלה בעבודה מעשית.

הקליניקה להתחדשות עירונית (תמ"א 38 ופינוי ובינוי)

(אשכול אזרחי-מסחרי)

מנהל הקליניקה: עו"ד אברהם ללום

עוזר מנהל הקליניקה: עו"ד אודליה נמיר

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי ב' בין השעות 16:00-17:30

הסכם פינוי בינוי/תמ"א 38, התנהלות מול רשות מקרקעי ישראל ורשויות מקומיות, אמנות השכנוע והמשא ומתן ותפקידו של עו"ד בעסקאות אלו.

הקליניקה תכלול גם פעילות מעשית, אשר במסגרתה יוצבו הסטודנטים במשרדי עו"ד שעוסקים בתחום ויהיו שותפים לישיבות עם נציגויות דיירים/יזמים בקשר לפרויקטים, יסייעו בניהול המו"מ לרבות ניסוח החוזים עם הדיירים, יסייעו לעו"ד בהסברים לתושבים שבתיהם מיועדים לפרויקטים של תמ"א 38 ופינוי בינוי, על הפרויקט, ועל הזכויות המגיעות להם, יסייעו בליווי הדיירים תוך דגש על התאמת התמורה הראויה, קביעת הכדאיות הכלכלית בפרויקט, שיקולי יזמות וקידום פתרונות לבעיות של הקהילה.

הסטודנטים המשתתפים בקליניקה יזכו לראות מקרוב את ההתנהלות והמגעים עם מיטב המומחים בתחום - התכנון (עו"ד מהנדסים ואדריכלים), עו"ד מומחים בתחום הקניין והתחדשות עירונית, רשויות מקומיות, מפקחים ושומאים. הסטודנטים יעסקו גם בקידום הצעות חקיקה וייחשפו לחקיקה אותה מקדמים חברי כנסת במטרה להוביל שינוי חברתי משמעותי.

אחד הפתרונות המרכזיים להתמודדות עם בעיית הדיור בישראל, המחסור בקרקעות זמינות במרכזי ערים והתיישנות של שכונות, הינו קידום פרויקטים של התחדשות עירונית-פינוי בינוי ותמ"א 38 (חיזוק ועיבוי/הריסה ובניה מחדש). מתוך מודעות לחשיבות הרבה של פרויקטים אלו, הוקמה "הקליניקה להתחדשות עירונית" שנועדה להעניק לסטודנטים את כלל הכלים (המעשיים והתיאורטיים) הנדרשים לצורך ליווי פרויקטים של התחדשות עירונית.

הקליניקה תשלב לימוד תיאורטי במסגרת שיעורים פרונטאליים שיעסקו בלימוד ההיבטים הרבים הקיימים בפרויקטים של התחדשות עירונית. את השיעורים יעביר מנהל הקליניקה, עו"ד אברהם ללום, מעו"ד המובילים בתחום ההתחדשות העירונית (ומחבר הספרים מורה דרך בעסקאות פינוי בינוי ובעסקאות תמ"א 38), יחד עם טובי המומחים בתחום, ביניהם עו"ד מאיר מזרחי, עו"ד מיכה גדרון - לשעבר יו"ר ועדת ערר לתכנון ובנייה, אדריכלים, יזמים ועוד. בשיעורים תילמדנה סוגיות עקרוניות וביניהן, עיקרי תכנית פינוי בינוי/תמ"א 38, מטרתה ותחולתה, השלבים לקידום ולביצוע תכנית במסגרת פינוי בינוי/תמ"א 38, הכרת הגורמים המשתתפים בהליך, אחוז ההסכמה הנדרש לצורך פנייה לערכאות, סוגיית "הדייר הסרבן", דגשים בעריכת

הקליניקה לאכיפת חיובים: זכויות חייבים וזוכים בהוצל"פ

(אשכול אזרחי-מסחרי/ אשכול נזיקין, עבודה וביטוח, אשכול
דיני משפחה וירושה)

מנהל הקליניקה: עו"ד אלישי בן-יצחק

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי א' בין השעות 16:30-18:00

הקליניקה נועדה לפתוח צוהר לסטודנט המבקש להכשיר עצמו לעסוק בתחום העסקי מסחרי וזאת לצד תרומה חברתית. הקליניקה לאכיפת חיובים תקנה לסטודנטים ניסיון ייחודי ותציע הכשרה משפטית מעשית בתחומי אכיפת חיובים והוצאה לפועל. הקליניקה עובדת בשיתוף פעולה עם המרכז לאכיפת חיובים וגביית קנסות. הסטודנטים בקליניקה יישבו בלשכות ההוצאה לפועל הנמצאות לצד בתי משפט השלום ויעניקו סיוע ראשוני לחייבים ולזוכים, הסטודנטים ינהלו מו"מ עם זוכים, יסייעו לפונים בהליכי הוצאה לפועל שונים, ניסוח תצהירים, בקשות להקטנת חוב, איחוד תיקים, הגשת התנגדויות, עיכוב הליכים, טענת פרעתי ועוד. במסגרת הקליניקה, יועברו שיעורים פרונטאליים שיעסקו בפן הפרקטי של חוק ההוצאה לפועל, הכרת הבקשות השונות, הסעדים, ההגבלות וההליכים השונים העומדים לרשות החייב והזוכה בהוצאה לפועל. כמו כן, יכללו השיעורים עקרונות בניהול מו"מ, ניסוח הסכמים, כתיבת מכתבים. במסגרת השיעורים, יתארחו מרצים מתחום ההוצאה לפועל והרשות לאכיפת חיובים.

הקליניקה ליישוב סכסוכים וניהולם, ולגישור

(אשכול אזרחי-מסחרי/ אשכול נזיקין, עבודה וביטוח, אשכול
דיני משפחה וירושה)

מנהלת הקליניקה: עו"ד מיכל בן יצחק

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי ב' בין השעות 16:00-17:30

הקליניקה תשלב לימוד תיאורטי עם הקניית מיומנויות פרקטיות לצורך השתתפות פעילה בתהליכי יישוב סכסוכים, בעסקים, צרכנות, עבודה ועוד. במסגרת הקליניקה ילוו הסטודנטים צדדים ("אמיתיים") לסכסוכים שונים ומגוונים במטרה לנצל את הכלים האקדמאים והמשפטיים שרוכשים הסטודנטים במסגרת לימודיהם התיאורטיים לטובת פתרון הסכסוך הקונקרטי. הקליניקה תעמיד בפני הסטודנטים אפשרות להתנסות ולחוות טכניקות שונות ליישוב סכסוכים הן מנקודת המבט של הצד המסוכסך והן מנקודת המבט של עורך הדין המייצג את אחד הצדדים המסוכסכים תוך מתן דגש על היתרונות והחסרונות של כל הליך. הסטודנטים ילמדו את היסודות התיאורטיים והמשפטיים של הטכניקות הבאות ויתנסו בחלקם: גישור (Mediation), בוררות (Arbitration), הערכה מוקדמת של מומחה של E.N.E - Early Neutral Evaluation), O.D.R – Online Dispute Resolution, הערכת קונפליקט (Conflict Mapping), בניית הסכמות (Building Consensus) ועוד. יינתן דגש מיוחד להתנסות בסוגי סכסוכים שונים (סכסוכי עבודה, סכסוכי שכנים, סכסוכים צרכניים, סכסוכי גירושין ומשפחה ועוד).

הקליניקה לאיכות הסביבה

(אשכול דיני נזיקין עבודה וביטוח / אשכול משפט ציבורי/אשכול משפט פלילי)

מנהל הקליניקה: עו"ד שלמה מאיר רבינוביץ

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי א' בין השעות 16:30-18:00

מתוך הבנה בצורך ההולך וגובר בפעילות סביבתית-משפטית בישראל, הוקמה במרכז האקדמי "הקליניקה לאיכות הסביבה". מטרת הקליניקה: טיפוח איכות הסביבה בישראל תוך סיוע לעיצוב המדיניות הראויה, שמירה על הסביבה הקיימת, תיקון נזקים ומניעת תקלות לעתיד; הקניית מידע, כלים וניסיון מקצועי ומעשי לסטודנטים, שיהוו את מוקד העשייה בקליניקה. במסגרת הקליניקה יועברו הרצאות פרונטאליות, אחת לשבועיים, במשך שני סמסטרים. במהלך ההרצאות יילמדו העקרונות, החקיקה, הפסיקה והכללים בתחום טיפוח איכות הסביבה בישראל.

במסגרת הפעילות המעשית, הקליניקה מתכוונת לעבוד בשיתוף פעולה עם מספר גופים וארגונים, כגון: המשרד להגנת הסביבה, רשויות, רט"ג - רשות הטבע והגנים, החברה להגנת הטבע, אדם טבע ודין, ירוק עכשיו, צלול ועוד. תחומי הפעילות: סיוע לעיצוב מדיניות סביבתית וטיפול בסוגיות סביבתיות בתחומים שונים: תכנון ובנייה, זיהום אוויר, מים וקרקע, קרינה, רעש וכיו"ב. במסגרת הפעילות יתנסו הסטודנטים בפעילויות משפטיות שונות ובניסוח מסמכים מגוונים כגון: כתבי טענות, מכתבים משפטיים, עררים, תלונות, עתירות, הצעות חוק, ניירות עמדה וחוות דעת.

מנו"ף - הקליניקה למשפחות שכולות, נכי צה"ל ונפגעי פעולות איבה

(אשכול נזיקין, עבודה וביטוח, אשכול משפט ציבורי)

מנהלות הקליניקה: עו"ד איריס אגסי מימון ועו"ד שרון דרורי

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי א' בין השעות 16:30-18:00

הקליניקה נועדה לטפל בזכויות ובקצבאות שלהן זכאים נכי צה"ל, בני משפחות שכולות, הורים, אלמנות, יתומים ואחים שכולים בדגש על נפגעי הלם קרב ונפגעי פעולות איבה. הקליניקה תכלול שיעורים פרונטאליים שיעסקו בלימוד סוגיות עקרוניות בהליך קבלת ההכרה ממשרד הביטוח, המבחנים המשפטיים והשינויים שחלו בפסיקה בעניין הקריטריונים להכרה, מיהן הקבוצות השונות הזכאיות להיכלל במעגל הזכאים, התמורות שחלו במהלך השנים בזכויות להן זכאיות הקבוצות הללו והמצב כיום בנוגע לזכויות ולהטבות השונות להן זכאיות קבוצות אלו. במסגרת השיעורים בקליניקה יותחומו מקרים פרטניים במישור העובדתי, הרפואי והמשפטי, תוך מתן כלים פרקטיים לסטודנטים, וכן יתקיימו משפטים מבוזרים. במסגרת הקליניקה תשמענה גם הרצאות בעניין הפרקטיקה הנוהגת בייצוג מול הרשויות השונות, הדינים החלים בכל תחום ותחום, וכן תשמענה הרצאות של נציגי ארגונים/ראשי האגפים הרלוונטיים במשרד הביטוח.

הקליניקה תכלול גם פעילות מעשית. במסגרת זו יוצבו סטודנטים בארגונים היציגים, ארגון נכי צה"ל, יד לבנים, ארגון אלמנות ויתומי צה"ל, ארגון נפגעי פעולות איבה ובמשרדי עורכי דין שעוסקים בתחום זה. התלמידים ילמדו את הפרקטיקה הנוהגת בתחום זה, לרבות ליטיגציה משפטית הכוללת, בין היתר, חקירת מומחים רפואיים, יעסקו באופן פרטני בסוגיות הנוגעות להכרה בזכויות, תוך בחינת הדין הקיים וההצדקות לקבלת סיוע ועזרה.

הקליניקה לזכויות של אנשים בעלי צרכים מיוחדים

(אשכול נזיקין עבודה וביטוח/ אשכול אזרחי-מסחרי/אשכול משפט ציבורי)

מנהלת הקליניקה: עו"ד לילך אילון-רפל

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי ב' בין השעות 16:00-17:30

הקליניקה לזכויות של אנשים בעלי צרכים מיוחדים מקנה לסטודנטים הזדמנות לשלב שימוש במשפט ככלי לשינוי חברתי עם ניסיון פרקטי במגוון תחומים אזרחיים. הקליניקה כוללת שיעורים עיוניים לצד עבודה מעשית. בשיעורים העיוניים, יילמד הרקע המשפטי המעגן את זכויותיהם של אנשים בעלי צרכים מיוחדים בישראל (חקיקה ראשית ומשנית, חוזרי מנכ"ל ממשלתיים, נהלים, הסכמים, חוזים, צווים, הלכה פסוקה וכו'). בעבודה המעשית, יתנסו המשתתפים בקליניקה במתן סיוע משפטי זמין למיצוי זכויות. לצורך כך יוצב כל סטודנט באחד מן הארגונים הפועלים לרווחת בוגרים וילדים בעלי צ"מ כגון: איל"ן, "קשר", "צעדים קטנים", האגודה לחולי קרון וקוליטיס, האגודה לסוכרת נעורים וכו'. הסטודנטים יעסקו בקבלת קהל וניהול עצמאי של תיקי לקוחות-פונים לרבות: מפגשים אישיים, ניהול הליכים, הדרכה בסגור עצמי, כתיבת מכתבים וכתבי בי-דין.

הסטודנטים יעסקו במגוון סוגיות משפטיות: רווחה, בריאות, חינוך, ביטוח לאומי, רישוי, דיור, מיסוי, חוזים, ביטוח, נגישות. סטודנטים מובילים ישתתפו גם בדיונים במגוון ערכאות (בתי המשפט, בתי הדין לעבודה, ועדות דרג/וועדות ערר, הליכי בורות וכו'). הקליניקה תסייע לפונים מכל קשת הלקויות: נכויות פיזיות, חושיות, ליקויי תקשורת ושפה, פיגור שכלי, עיוורון, חירשות, מחלות מערכתיות, תסמונות ומחלות גנטיות; ולפיכך, מיועדת לבעלי רגישות חברתית גבוהה. הסטודנטים יזכו באפשרות להשתלב בתחום מקצועי חדש ומשגשג, המהווה "נישה" ייחודית של עריכת-דין, שאינה סובלת עדיין מהצפת המקצוע. בנוסף, ייהנו המשתתפים מחשיפה בלתי-אמצעית להתנהלות המגזר השלישי והמצטיינים אף יוכלו להשתלב בעתיד כמתמחים במחלקות המשפטיות של עמותות וארגונים ללא כוונת רווח בתחום.

הקליניקה לזכויות זקנים וניצולי שואה

(אשכול אזרחי מסחרי/אשכול דיני משפחה וירושה/אשכול פלילי)

מנהלי הקליניקה: עו"ד יעל וקסמן וד"ר מיקי שינדלר

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי ב' בין השעות 16:00-17:30

ישראל מצויה בעיצומה של "מהפכת הזקנה" וחווה עלייה דרמטית בתוחלת החיים וגידול משמעותי במספר הזקנים ובהם "זקני הזקנים" (75 ומעלה). אף שההזדקנות ואריכות הימים יכולות להביא עמם המשך צמיחה וחיים בעלי משמעות, לעיתים נלווים אליהם גם ירידה תפקודית משמעותית, פיזיולוגית ו/או קוגניטיבית, הפוגעת באיכות חייו של האדם הזקן וביכולתו לשמור על כבודו, שלומו וחירותו.

ההזדקנות אף מעלה לעיתים קרובות על פני השטח את הצורך להתמודד עם סוגיות משפטיות אשר חלקן ייחודיים לגיל הזקנה וחלקן שאינן ייחודיות לגיל הזקנה אך מתעצמות בתקופה זו. סוגיות כגון כשרותו המשפטית ואפוטרופסות, האפשרות לעשות שימוש בכלי תכנון משפטיים (ייפוי כוח, הנחיות מקדמיות...), זכויות בביטוח לאומי ובמערכת הבריאות, סוף החיים, הגנה מפני התעללות הזנחה וניצול, זכויות ניצולי שואה, דיני ירושה, צרכנות, דיור ועוד.

לאור זאת הקליניקה שמה לה למטרה לסייע לאוכלוסייה זו במימוש זכויותיהם וזאת בשיתוף פעולה עם עמותות "מרווה" משפט, רווחה והעצמה", הפועלת להעצמת אוכלוסיות נזקקות האמצעות כלים משפטיים ורווחתיים.

העבודה המעשית של הסטודנטים תכלול: מתן ייעוץ משפטי, כתיבת מכתבים, ניסוח כתבי-דין וכתובת חוות דעת משפטיות, כמו כן הסטודנטים יעבירו הרצאות לאוכלוסיית הזקנים בדבר זכויותיהם המשפטיות וכן יפעלו למען שינוי מדיניות וחקיקה לטובת אוכלוסיית הזקנים וניצולי השואה. הסיוע המשפטי יעשה לרוב מתוך המכללה אך לעיתים יערכו ביקורי בית לזקנים המרותקים לביתם. הרצאות יועברו במועדוני קשישים, מרכזי יום, בתי אבות ועוד.

לצד העבודה המעשית יערכו שיעורים עיוניים אשר יתמקדו בעולם הזקנה והמשפט וכן מפגשים עם אנשי מקצוע מתחום הזקנה, המשפט והרווחה.

השתתפות בקליניקה תאפשר לסטודנטים חשיפה לתכנים משפטיים והתנסות בהתערבויות משפטיות אשר השימוש בהם בעולם המשפטי המעשי תופס יותר ויותר רחב, אם בעבודה מול אוכלוסיית הזקנים ואף מול אוכלוסיות אחרות.

הקליניקה לנפגעי תקיפה מינית

(אשכול פלילי, אשכול משפט ציבורי)

מנהלת הקליניקה: ד"ר לימור עציוני

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי א' בין השעות 16:30-18:00

מיועד לסטודנטים שבשנה"ל הבאה תשע"ט, יהיו תלמידי שנה ג'

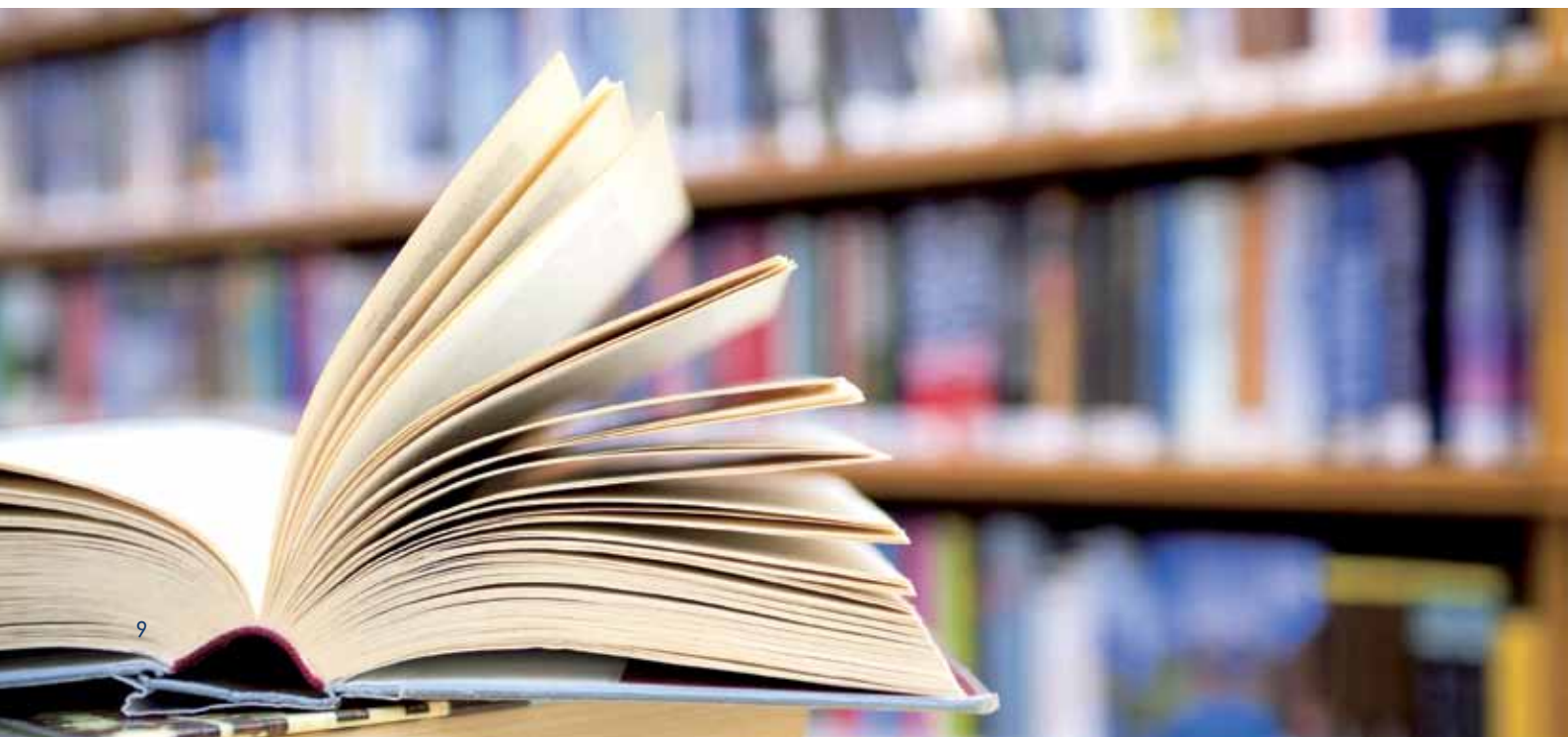
הפלילי. בין היתר יעניקו הסטודנטים סיוע לקורבנות התקיפה המינית בשלבי השונים של ההליך הפלילי מתחילתו ועד סיומו ובהליכים נלווים ביניהם: הגשת תלונה במשטרה, סגירת תלונה במשטרה, הגשת ערר, הגשת כתב אישום, שלב ההוכחות, מתן עדות בבית המשפט ובמשטרה, הערעור, גביית פיצויים, הגשת תיק נזיקי נגרר להליך הפלילי, מעורבות בעסקאות טיעון, בהליכים בפני ועדות השחרורים, ובהליכי בקשת חנינה.

הסטודנטים ייפגשו במסגרת הקליניקה עם אנשי מקצוע מומחים בתחום הפגיעה המינית ונפגעי עבירה, כגון עובדים סוציאליים, חוקרי ילדים ונוער, שוטרים, פסיכולוגים קליניים וכן נפגעי עבירה. במסגרת עבודתם יעסקו הסטודנטים בהליכים פלילים ונזיקיים הקשורים לתקיפות המיניות ויתלוו למרכזי הסיוע לנפגעי ולנפגעות תקיפה מינית הפוזורים ברחבי הארץ. כמו כן יקבלו הסטודנטים פניות מקורבנות שפנו לאיגוד הסיוע לנפגעי ולנפגעות תקיפה מינית או ממרכזי הסיוע, יבררו את מעמד הפונה וזכויותיו, ישמשו אוזן קשבת לקשיים ולבעיות ויפעלו באופן המשפטי הנדרש בכל מקרה ומקרה לרבות, באמצעות כתיבת מכתבים משפטיים לגורם המתאים. פעילות זו תהיה תחת הדרכתה וחתירתה של עו"ד העוסקת בתחום.

הערה: המשתתפים בקורס בחירה "אלימות מינית" לא יוכלו להשתתף בקליניקה זו. וסטודנטים שישתתפו בקליניקה זו, לא יוכלו לבחור בקורס "אלימות מינית".

אלימות מינית היא תופעה חברתית שכיחה. בכל שנה הסטטיסטיקה המדווחת מראה שאחוז הנפגעים והנפגעות מתקיפה מינית הולך וגובר. תקיפה מינית הינה אקט של אלימות שנוקט התוקף כלפי מי שנתפס בעיניו כחלש ממנו. האקט המיני הוא אמצעי להשפלת הקרבן. מרבית קורבנות האלימות המינית הן נשים - עובדה המשקפת את התפיסות החברתיות המקובלות לגבי מעמדן, מקומן ותפקידן של נשים בחברה. תפיסות אלה מתבטאות, בין השאר, בחלוקת המשאבים החברתיים, באופן הצגתן של נשים באמצעי התקשורת ובפרסום, ובשימוש הנעשה בנשים בתעשיית המין. אך נשים אינן הקורבנות הבלעדיות לתקיפות מיניות ובשנים האחרונות אנו עדים לתקיפות מיניות הולכות וגוברות כלפי לילדים, נערים וגברים.

מטרת הקליניקה הינה להעניק מענה לנפגעי ולנפגעות תקיפה מינית בכל התחומים הקשורים לקידום זכויותיהם. החל משלבי זיהוי הפגיעה, הבאתה לידיעת הרשויות דרך ליווי הקורבנות בהליך הפלילי וייצוג הקורבנות בתחנות השונות של ההליך הפלילי אשר מנוהל כנגד תוקפיהם. במסגרת פעילות הקליניקה, יעברו הסטודנטים הכשרה מעמיקה תיאורטית ומעשית בנושא תקיפות מיניות, אלימות מינית והשלכות הפגיעה המינית על הקורבן ובני משפחתו וסביבתו. בנוסף, במסגרת הכשרתם יתנסו הסטודנטים בהכנת כתבי בית דין, הכנת חוות דעת משפטיות ולימוד עבודת עורך הדין העוסק בהגנה על זכויות קורבנות ההליך

הקליניקה לענייני משפחה

(אשכול דיני משפחה וירושה)

מנהלת הקליניקה: עו"ד עדי חן

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי א' בין השעות 16:30-18:00

הקליניקה עוסקת בפרקטיקה המעשית של דיני המשפחה עם שילוב של עשייה חברתית בתחום והיא מיועדת להכשיר סטודנטים המבקשים להתמחות בדיני המשפחה. הקליניקה תשלב שיעורים פרונטאליים בעלי דגש על המישור הפרקטי של הכרת הפרוצדורה הנדרשת לניהול תיקי המשפחה, כגון: הכרת התביעות והבקשות השונות, הסעדים האפשריים ומגבלות ההליכים וזאת בכל אחת ואחת מן הערכאות המשפטיות הדנות בענייני המשפחה, לרבות בערכאות הערעור. כמו כן, יכללו שיעורים העוסקים בעקרונות פרקטיים לניהול תיקי משפחה, החל מתכנון אסטרטגיה, ניסוח כתבי טענות, ניהול משא ומתן ועריכת הסכמים. בתוך כך, משתתפי הקליניקה יידרשו להגיש חוות דעת משפטיות בסוגיות פרקטיות שונות ויטלו עליהם משימות משפטיות שונות.

הקליניקה תכלול פעילות מעשית בשיתוף פעולה עם בתי המשפט לענייני משפחה ועם בתי הדין הרבניים. משתתפי הקליניקה יוצבו בבתי המשפט לענייני משפחה ובבתי הדין הרבניים ויעניקו סיוע ראשוני לאזרחים בדרך של הכוונה וסיוע במילוי טפסים רלוונטיים שונים. באופן זה, משתתפי הקליניקה יזכו גם להתנסות מעשית וחשובה של הכרת ההליכים והפרוצדורה, תוך מפגש ישיר ובלתי אמצעי עם שתי המערכות המשפטיות בישראל המטפלות בענייני משפחה מחד ומאידך יחשפו לרגישות הנדרשת בטיפול באזרחים השרויים בסכסוכי משפחה ולמהותם ואופיים של דיני המשפחה כדיני נפשות.

במסגרת הקליניקה ידונו סכסוכים עכשוויים הזוכים להד תקשורת ולמשתתפי הקליניקה תינתן האפשרות ליטול חלק בעשייה ציבורית, כגון: הגשת הצעות חוק רלוונטיות, הגשת תגובות על הצעות חקיקה בתחום המשפחה והגשת ניירות עמדה. במקרים עקרוניים וקיצוניים של פגיעה בזכויות אדם בשל אופיים של דיני המשפחה בישראל, הקליניקה תגיש עתירות בבג"צ ותייצג בהליכים אלו. במקרים מיוחדים הקליניקה תעניק ייצוג גם בבתי המשפט לענייני משפחה ובבתי הדין הרבניים. משתתפי הקליניקה ייטלו חלק בפעילויות אלו. הקליניקה תזמין, בנוסף, מרצים חיצוניים כגון עורכי דין בולטים, ובעלי תפקידים שונים בתחום הציבורי ובתחום הטיפול.

הקליניקה לייצוג חשודים ונאשמים – הסניגוריה הציבורית

(אשכול משפט פלילי/אשכול משפט ציבורי)

מנהלי הקליניקה: עו"ד ניר רהט, עו"ד נעם גוטמן

השיעורים הפרונטאליים יתקיימו בימי ב' בין השעות 16:00-17:30

הקליניקה מעניקה לסטודנטים הזדמנות להכיר מקרוב את הפרקטיקה הפלילית ולהתוודע "מבפנים" לעבודתו של הסניגור. הקליניקה משלבת שיעורים עיוניים ועבודה מעשית. במסגרת החלק העיוני נדון בדילמות עמן מתמודד הסניגור, כפי שהן עולות מהפסיקה, מהחקיקה ומהספרות המקצועית ובתחומים של ניהול ההליך הפלילי, זכויותיהם של נאשמים וחשודים וחובות מקצועיות ואתיות של סניגורים. כמו כן, נדון בסוגיות אשר מתעוררות במהלך ניהול התיקים בהם עוסקים התלמידים בעבודתם המעשית. במסגרת העבודה המעשית "מוצמד" כל סטודנט לעו"ד המייצג נאשמים ועצורים בתיקים פליליים מטעם הסניגוריה הציבורית, בערכאות השונות. במהלך שנת הלימודים נלווה הסטודנט לעורך הדין ומסייע לו בעבודתו במגוון רחב של משימות. בין היתר, מתלווה הסטודנט אל עורך הדין לדיונים בבית המשפט, לביקורים אצל עצורים ולפגישות עם תובעים ופרקליטים. הקליניקה נועדה לתלמידים בעלי מוטיבציה גבוהה, המגלים עניין במשפט הפלילי ובלמיד סניגוריה על נאשמים וחשודים. בנוסף, כתוצאה מהיכולת של עו"ד לבחון את כישורי הסטודנט, קיימת אפשרות שתלמידי הקליניקה שיצטיינו בעבודתם יישארו להתמחות באותו המשרד.

אקדמיה שלוקחת אותך ברצינות

המרכז האקדמי
שערי מדע ומשפט

שערי מדע ומשפט www.mishpat.ac.il * 5909

רחוב מרגוע 5 הוד השרון, ת.ד. 261 מיקוד 4510201